ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, neuvième chambre, saisi par le Vice-Premier Ministre et Ministre des Communications, le 11 septembre 1990, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "portant réglementation des vols de remorquage de panneaux publicitaires", a donné le 5 décembre 1990 l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, negende kamer, op 11 september 1990 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Verkeerswezen verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "houdende reglementering van de reclamesleepvluchten", heeft op 5 december 1990 het volgend advies gegeven :

PREAMBULE.

1. L'arrêté royal du 13 février 1989 ne constituant pas le fondement de l'arrêté en projet et sa mention n'étant pas utile à la compréhension de celui-ci, l'alinéa 2 doit être omis.

2. Le considérant devrait être rédigé comme suit :

"Considérant que les Exécutifs ont été associés à l'élaboration du présent arrêté, conformément à l'article 6, § 4, 4°, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, modifié par la loi du 8 août 1988;".

DISPOSITIF.

Article 1er.

1. L'article ne comportant que deux alinéas, la division en paragraphes ne se justifie pas.

La même observation vaut pour l'article 7.

2. Le paragraphe 2 (devenant l'alinéa 2), 1°, attribue au Ministre ou au directeur général de l'administration de l'aéronautique le pouvoir réglementaire de fixer les conditions dans lesquelles l'autorisation peut être accordée.

L’attribution d’un tel pouvoir réglementaire à un haut fonctionnaire, dont la responsabilité ne peut être directement mise en cause devant les Chambres législatives, est excessive.

C’est pourquoi, de l’accord des fonctionnaires délégués, les mots : "ou le Directeur général de l’administration de l’aéronautique" doivent être supprimés.

La même observation vaut pour l’article 2.

3. Par ailleurs, il n’est pas d’usage d’insérer un alinéa à l’intérieur d’une division numérotée d’un autre alinéa, car ce procédé crée des difficultés de référence. C’est pourquoi, il serait préférable de rédiger le 1° comme suit :

"1° dans l’espace aérien ..., sauf autorisation accordée par le service de contrôle de la circulation aérienne de l’aérodrome d’Ostende, aux conditions fixées par le Ministre chargé de l’administration de l’aéronautique;".

Article 2.

1. L’intention des auteurs du projet est de permettre une dérogation propre à chaque demande introduite, après avis du bourgmestre de la commune sur laquelle se trouvent les principaux destinataires du message publicitaire. Elle n’est pas d’exiger l’avis préalable du bourgmestre de chacune des communes survolées.

La fin de l'article serait dès lors mieux rédigée comme suit : "... après avis du bourgmestre de la commune sur le territoire de laquelle sont rassemblés les principaux destinataires du message publicitaire".

2. Les mots "le matin" et "le soir" sont superflus et peuvent être omis.

Article 3.

1. La disposition est inspirée par un souci de sécurité. Les mots "à la demande des organisateurs" auraient pour effet de limiter le pouvoir d'interdiction attribué au Ministre.

De l'accord du délégué du Ministre, ces mots doivent être omis.

2. Plus généralement, la disposition serait mieux rédigée comme suit :

"Le Ministre chargé de l'administration de l'aéronautique peut interdire tout vol de remorquage de panneaux publicitaires au-dessus de manifestations de masse".

Article 9.

Le Conseil d'Etat non seulement n'aperçoit pas la

raison pour laquelle le projet s’écarte de la règle de droit commun de l’entrée en vigueur des arrêtés, mais se demande s’il ne conviendrait pas de ménager un certain délai aux entreprises intéressées, pour leur permettre de se conformer notamment à l’exigence portée par l’article 7, alinéa 2.

AANHEF.

1. Aangezien het koninklijk besluit van 13 februari 1989 geen rechtsgrond oplevert voor het ontworpen besluit en de vermelding ervan niet bijdraagt tot het begrip ervan, dient het tweede lid te vervallen.

2. Het zou beter zijn de considerans als volgt te redigeren :

"Overwegende dat de Executieven, overeenkomstig artikel 6, § 4, 4°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1988, werden betrokken bij het ontwerpen van dit besluit;".

BEPALEND GEDEELTE.

Artikel 1.

1. Daar het artikel uit slechts twee leden bestaat is er geen reden om het in paragrafen in te delen.

Dezelfde opmerking geldt voor artikel 7.

2. Paragraaf 2 (die het tweede lid wordt), 1°, kent aan de Minister of aan de directeur-generaal van het Bestuur der luchtvaart de verordeningsbevoegdheid toe om de voorwaarden te bepalen waaronder de toestemming kan worden gegeven.

Een zodanige verordeningsbevoegdheid opdragen aan

een hoge ambtenaar wiens verantwoordelijkheid niet rechtstreeks voor de Wetgevende Kamers kan worden aangevochten, is buitenmatig.

Daarom moeten de woorden "of de Directeur-generaal van het Bestuur der Luchtvaart" vervallen. De gemachtigde ambtenaren zijn het hiermee eens.

Dezelfde opmerking geldt voor artikel 2.

3. Voorts is het niet gebruikelijk dat een lid wordt ingevoegd in een genummerde indeling van een ander lid, daar dit procédé latere verwijzing bemoeilijkt. Daarom zou het beter zijn 1° als volgt te redigeren :

"1° in het vertikaal ..., behoudens toestemming van de verkeersleidingsdienst van het luchtvaartterrein van Oostende, onder de voorwaarden gesteld door de Minister die met het Bestuur der luchtvaart is belast;".

Artikel 2.

1. Het is de bedoeling van de stellers van het ontwerp dat, na advies van de burgemeester van de gemeente waar de voornaamste doelgroep van de reclameboodschap te vinden is, voor elke aanvraag afzonderlijk een afwijking kan worden toegestaan. Het is niet de bedoeling dat de burgemeesters van alle te overvliegen gemeenten vooraf om advies moeten worden gevraagd.

Het zou dan ook beter zijn het slot van het

artikel als volgt te redigeren : "na advies van de burgemeester van de gemeente op welker grondgebied de personen bijeen zijn voor wie de reclameboodschap in hoofdzaak bestemd is".

2. De woorden "'s ochtends" en "'s avonds" zijn overbodig en kunnen vervallen.

Artikel 3.

1. De bepaling is ingegeven door het streven naar veiligheid. De woorden "op verzoek van de inrichters" zouden tot gevolg hebben dat de bevoegdheid van de Minister om een verbod uit te vaardigen aan banden wordt gelegd.

Die woorden moeten vervallen. De gemachtigde van de Minister is het daarmee eens.

2. Meer in het algemeen zou het beter zijn de bepaling als volgt te redigeren :

"De Minister belast met het Bestuur der luchtvaart kan verbieden dat enige reclamesleepvlucht wordt uitgevoerd boven massamanifestaties".

Artikel 9.

Het is de Raad van State niet alleen niet duidelijk waarom het ontwerp afwijkt van de regel van gemeen recht betreffende de inwerkingtreding van de besluiten, maar de vraag rijst ook of er niet in een bepaalde termijn moet worden voorzien om de betrokken ondernemingen de gelegenheid te geven zich met name naar het vereiste van artikel 7, tweede lid, te gedragen.

La chambre était composée de

Messieurs : P. TAPIE, président,
de Heren : voorzitter,

R. ANDERSEN, conseillers d’Etat,
M. LEROY, staatsraden,

F. RIGAUX, assesseurs de la section de législation,

F. DELPEREE, assessoren van de afdeling wetgeving,

Madame : R. DEROY, greffier,
Mevrouw : griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. R. ANDERSEN.

Le rapport a été présenté par M. Y. BOUCQUEY, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée par M. B. DEROUAUX, référendaire.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. R. ANDERSEN.

Het verslag werd uitgebracht door de H. Y. BOUCQUEY, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door de H. B. DEROUAUX, referendaris.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

R. DEROY.

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

P. TAPIE.